

GLASNIK

DELOVNE SKUPNOSTI INDUSTRIJSKEGA MONTAZNEGA PODJETJA - LJUBLJANA

1. nov. 1969

Št. 11 Leto III

NA ROB RAZPRAVLJANJ O LETOŠNJEM PLANU STROŠKOV IN REALIZACIJE

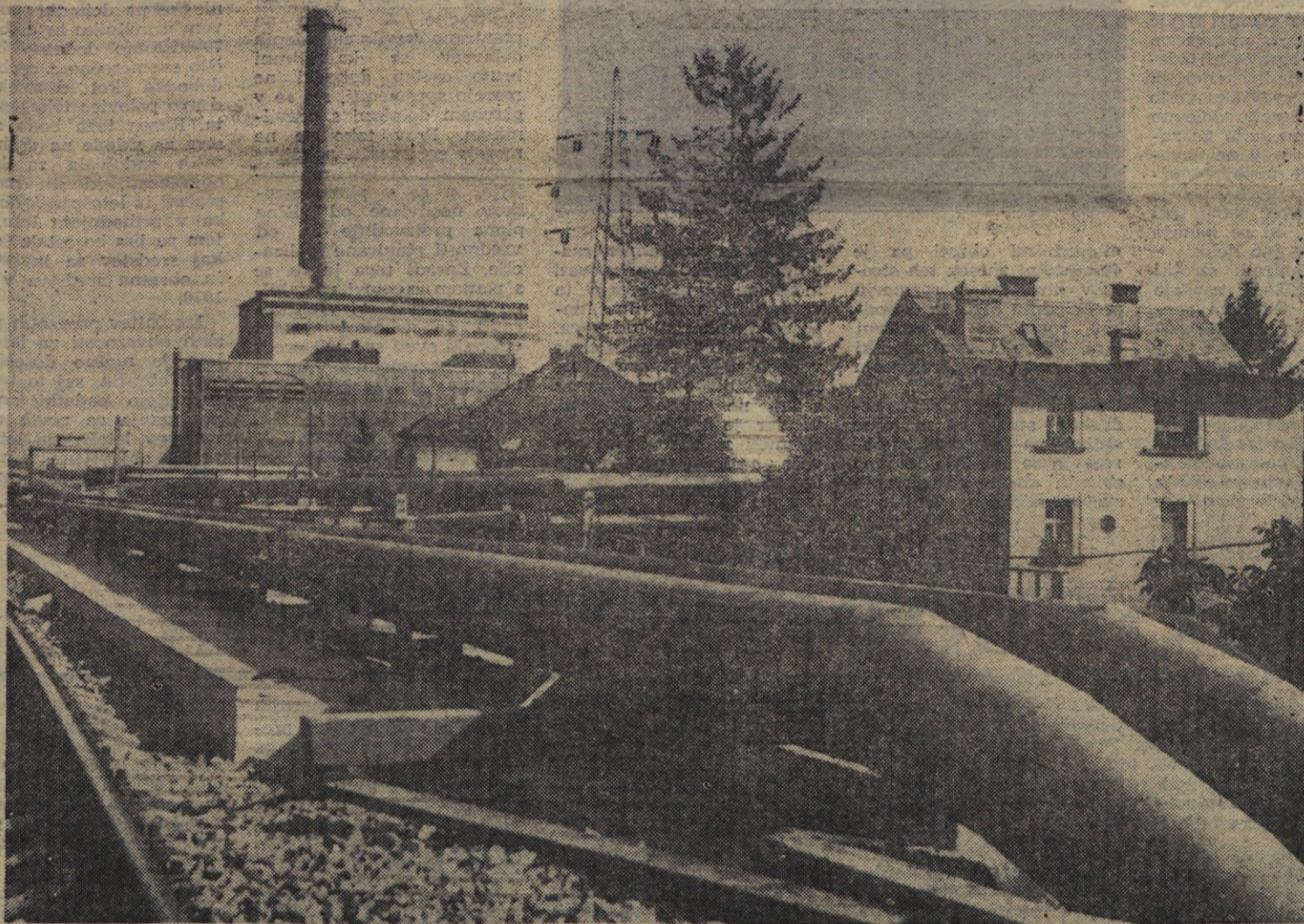
Ob izpolnjevanju nalog – zagotovljeni uspehi

Vsi obrati se strinjajo z obstojem razvojne službe pri podjetju — Za rentabilno poslovanje v obratih: sprememba vrednosti plana realizacije

V septembru so obratni delavski sveti razpravljali o predlogu plana stroškov za tekoče poslovno leto in ga tudi sprejeli. V zvezi s to razpravo je bilo sprejetih nekaj pomembnih sklepov, ki zagotavljajo obratom uspešno poslovanje, in sicer kljub bistvenim spremembam, ki so nastale v juniju po sprejetju novega pravilnika o delitvi osebnih dohodkov in kljub na začetku leta opravljeni reorganizaciji poslovanja podjetja.

Planirani stroški so kalkulirani za posamezne obrate na podlagi uvodoma omenjenih sprememb, obstoječega stanja delovne sile, kapacitet osnovnih sredstev in družbenih obveznosti, ki zapadejo v plačilo do konca letošnjega leta. Od planirane višine stroškov je seveda odvisen tudi fizični obseg proizvodnje posameznega obrata, zato so obratni delavski sveti istočasno spremenili tudi prvotni plan realizacije.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Velik delovni uspeh našega podjetja je tudi rekonstrukcija ljubljanskega toplovodnega omrežja, ki je bila narejena v rekordnem roku. Na sliki: začetek glavnega cevovoda, ki teče iz toplotarne v Mostah nad železniškim podvozom proti mestu. Podrobnosti berite na strani 6.

Ob izpolnjevanju nalog — zagotovljeni uspehi

(Nadaljevanje s 1. strani)

Po že ustaljeni metodologiji planiranja je bil samoupravnim organom predložen v razpravo predlog plana stroškov v višini 195 milijonov 13.595 din. Od teh skupnih stroškov podjetja odpadejo na posamezne obrate naslednji zneski (zaokroženi v tisočih din):

CKV Ljubljana	34.802
CKV Maribor	22.229
CKV Koper	6.891
El. montaža	32.711
TEN	26.342
Trata — Kov. ind.	19.934
Iv. gorica — livarna	7.107
Projekt. biro	3.400
Avtopark	651
Razvoj	2.331
Uprava	5.018
DVI — zahod	8.573
DVI — vzhod	25.022

DELITEV STROŠKOV UPRAVE IN RAZVOJNE SLUŽBE

Obratni delavski sveti so predlog plana stroškov v celoti sprejeli, prav tako pa tudi razdelitev stroškov uprave in razvojne službe na proizvodne obrate. Ključ delitve stroškov uprave na proizvodne obrate je izdelan po posebnih kriterijih in je skoraj za vsako vrsto stroškov oz. vsako delovno mesto različen, zato ga zaradi preobširnosti ne navajamo. Stroški razvojne službe pa obratov ne bremenijo v celoti, temveč samo tisti del stroškov, ki se nanaša na čisto razvojno delo.

Skupni planirani stroški razvojne službe znašajo 2.404.156 din. Od tega zneska je predvideno 800.000 dinarjev za dela izven programa in 1.604.156 din za dela po programu. Stroški za dela zunaj programa se nanašajo na naročila, ki jih razvojna služba izvršuje tekom leta za potrebe obratov po njihovih posebnih naročilih, zato bremenijo v

celoti naročnike. Ostanek stroškov v znesku 1.604.156 dinarjev pa je predviden za dela po programu, ki ga določa programski svet podjetja, in se nanaša na čisto razvojno delo. Razumljivo je, da so to za podjetje režijski stroški, zato jih morajo kriti tisti obrati, ki ustvarjajo lastni dohodek.

Za leto 1969 so ti stroški razdeljeni na obrate tako, da odpade 60 % teh stroškov na tovarno Trata in TEN, 40 % pa na montažne obrate in projektivni biro. Znesek, ki po takem izračunu odpade na obe tovarni, je med njima razdeljen tako, da odpade na TEN 60 %, na Trato pa 40 odstotkov teh stroškov. Med

pripombo, da je potrebno za prihodnje leto in naprej najti boljši način financiranja programske razvojne službe.

Vsi obrati se soglasno strinjajo z obstojem razvojne službe pri podjetju. Zelenijo pa, naj večji delež teh stroškov nosijo tisti obrati, ki imajo od tega neposredne koristi. Interes podjetja kot celote je, da se ta služba strokovno še naprej izpopolnjuje, tako da bo lahko nudila proizvodnim obratom tolikšno strokovno pomoč, kot jo od nje pričakujejo in bo ta po vrednosti enakovredna sredstvom, ki jih v te namene dajejo.

Razumljivo je, da bodo morali tudi v bodoče del

Delovne enote	Režijski stroški		Skupaj
	Uprave	Razvoja	
ckv Ljubljana	1.219.090	220.237	1.439.327
ckv Maribor	409.707	146.440	556.147
ckv Koper	134.479	37.501	171.980
Elektromontaža	1.132.255	197.560	1.329.815
TEN	660.497	577.496	1.237.993
Trata — kov. ind.	450.210	318.749	768.959
Iv. gorica — livarna	150.070	66.249	216.319
Projektivni biro	223.197	37.824	261.021
Avtopark	42.603	—	42.603
Razvojna služba	73.256	—	73.256
DVI — zahod	293.367	—	293.367
DVI — vzhod	144.499	—	144.499
Skupaj	5.018.370	1.604.156	6.622.526

montažnimi obrati pa je 40-odstotni znesek teh stroškov razdeljen v razmerju proizvodnih osebnih dohodkov, razen za projektivni biro, ki je s temi stroški obremenjen v razmerju proizvodnih delovnih ur. Opisani način razdelitve režijskih stroškov razvojne službe na proizvodne obrate je za letošnje leto po sklepih obratnih delavskih svetov odobren, vendar s

sredstev za programsko razvojno službo prispevati montažni obrati, čeprav ta vrsta dejavnosti nima neposrednih koristi od tega. Sedanji obseg proizvodnje v obeh naših tovarnah celotnih stroškov razvoja za sedaj ne more prenesti, vendar je treba v bodoče stremeti za tem, da se poveča serijska proizvodnja do take višine, da bo to mogoče.

NAJPOMEMBNEJŠA ELEMENTA: MATERIAL IN OSEBNI DOHODKI

Na podlagi sklepov, ki so jih sprejeli obratni delavski sveti glede razdelitve stroškov uprave in razvoja, odpade na proizvodne obrate naslednja planirana višina teh stroškov, kakor jo objavljamo v pregledni tabeli.

Planirani stroški proizvodnih obratov se torej povečajo za izkazane režijske stroške uprave in razvoja po prednji tabeli in znašajo (v tisočih din) za:

CKV Ljubljana	36.242
CKV Maribor	22.848
CKV Koper	7.063
Elmontaža	34.041
TEN	27.600
Trata — kov. ind.	20.703
Iv. gorica — livarna	7.323
Projekt. biro	3.666
Avtopark	694
Razvojna služba	800
DVI — zahod	8.867
DVI — vzhod	25.167
Skupaj podjetje	195.014

Od skupnih planiranih stroškov odpade na material za izdelavo 53,5 %, na osebne dohodeke 32,2 % in le 14,3 % na vse druge stroške. Najpomembnejša elementa v planu stroškov sta torej material in osebni dohodki, ki sta istočasno tudi odvisna od planirane vrednosti realizacije. Z ozirom na planirano število zaposlenih delavcev se kalkulirani bruto osebni dohodki ne morejo spremeniti, saj so v glavnem določeni s pravilnikom. Prav tako se ne morejo spremeniti nekatere obveznosti, ki jih ima podjetje, in so v planu stroškov neodvisne od višine plana proizvodnje oz. od vrednosti planirane realizacije. Zaradi tega in da se s planom zagotovi rentabilno poslovanje pri vseh obratih, so nekateri obratni delavski sveti sprejeli predlog za spremembo vrednosti plana realizacije.

SPREMEMBE GLEDE PLANIRANE REALIZACIJE

Po tem predlogu je obrat CKV Ljubljana povečal

prvotno planirano realizacijo za 3,4 milijona din, CKV Koper za 0,9 milijona din, Elektromontaža za milijon din, TEN za 4 milijone din, Trata — kovinska industrija za 2,05 milijona dinarjev in Projektivni biro za 0,71 milijona din.

Z ozirom na plan stroškov pa je avtopark znižal svoj plan za 60.000 din, obrat Trata pa zaradi odpovedi pogodbe z NDR za 6 milijonov din. Z upoštevanjem navedenih sprememb je spremenjeni plan realizacije za posamezne obrate (v tisočih din) naslednji:

CKV Ljubljana	39.400
CKV Maribor	25.300
CKV Koper	7.600
Elektromontaža	37.000
TEN	30.000
Trata — kov. ind.	18.350
Iv. gorica — livarna	8.000
Proizvodnja za NDR	5.000
Trata — skupaj	31.350
Projektivni biro	4.080
Avtopark	700
Razvoj	800
DVI — zahod	9.800
DVI — vzhod	31.000
Skupaj podjetje	217.030

Pod pogojem, da bodo poslovali v okviru planiranih stroškov in pri tem izpolnili spremenjeni letni plan realizacije, so obrati zagotovljeni 100-odstotni osebni dohodki po novem pravilniku in približno 70-odstotno dodatno izplačilo enomesečnega osebnega dohodka kot dobiček za drugo polovico tekočega leta. Razen tega bodo sredstva za sklade na vseh obratih zadoščala za kritje obveznosti, ki jih morajo plačati iz letošnjega dohodka v prihodnjem letu, pri tem pa jim bo ostalo še nekaj sredstev za investicije in obratna sredstva v letu 1970.

Izpolnitev prevzetih planiranih obveznosti za letošnje leto je možno doseči pri vseh obratih, saj to trditve potrjujejo podatki analize poslovanja za prvih devet mesecev letošnjega leta, ki pa bo objavljena v našem Glasniku prihodnji mesec. A. R.

POSVETOVANJE V ŠIBENIKU

POGLOBITEV ZNANJA

V dneh od 8. do 10. oktobra smo se štirje člani obrata Elektromontaža udeležili »Prvega posveta o izvorih nevarnosti električnega toka in preventivnih ukrepih zaščite«, ki ga je priredila Zveza elektrotehniških inženirjev in tehnikov Hrvatske (SEITH) v Šibeniku. Na tem posvetovanju, ki se ga je v prostorih znanega hotela »Solaris« udeležilo nad petsto predstavnikov montažnih in projektantskih podjetij ter zastopnikov industrije, distribucije in zavodov iz vse Jugoslavije, smo izvedeli marsikaj novega in koristnega.

Poslušali smo 32 referatov, ki so obravnavali najrazličnejše teme, okvirno združene v 10 skupinskih tem z naslednjo strokovno problematiko:

● Pomen ukrepov za zaščito pred udarom električnega toka in problemi, s katerimi se srečujemo v praksi.

● Sistemi zaščite pred preveliko napetostjo dotika.

● Najvažnejši primeri zaščitnih instalacij in naprav, ki jih srečujemo v praksi.

● Meritve in kontrola zaščitnih instalacij in naprav.

● Električne instalacije kot potencialni izvori požara.

● Predpisi in znak kvalitete za električne instalacije in naprave.

● Projektiranje, izvajanje in vzdrževanje strelovodnih naprav.

● Zaščita pred elektrostatičnim praznjenjem.

● Zakonske odgovornosti in sodna praksa pri nas.

● Dodatni ukrepi za varnost.

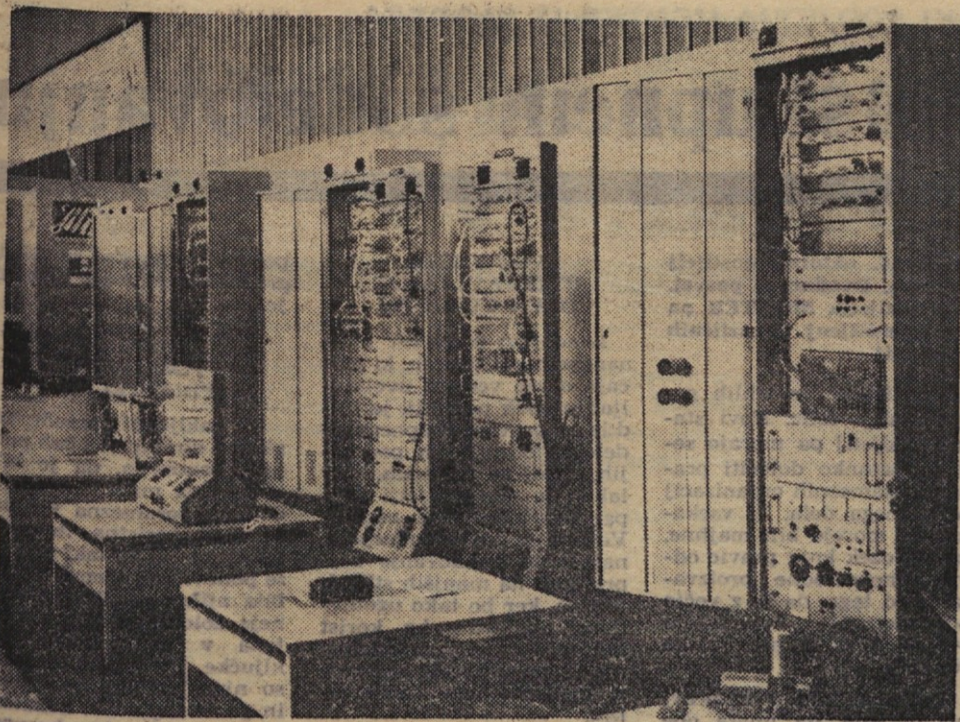
Ze iz naslovov gornjih tem je razviden obseg predavanja s tega posvetovanja. Tekste teh predavanj je SEITH izdala tudi v praktični brošuri (367 strani), ki jo je mogoče nabaviti pri navedeni Zvezi v Zagrebu, Berislavičeva 6/L.

Na samih predavanjih ter v diskusiji — vse se je odvijalo na visokem strokovnem nivoju — smo poglobili naše znanje, ki nam bo prav gotovo precej koristilo pri nadaljnjem delu. Zato smatram, da bi se morali

takih in podobnih posvetovanj udeleževati člani naše delovne skupnosti na ustreznih delovnih mestih v čim večjem številu. Razen tega smo se v Šibeniku seznanili tudi z našimi novimi oz. bodočimi poslovnimi prijatelji.

K prijetnemu razpoloženju je svoje prispevalo tudi prekrasno vreme, kar ne verjetno za ta letni čas, tako da nam bo razen zaradi svoje koristnosti ostalo posvetovanje tudi po tej strani v lepem spominu.

J. M.

V proizvodnem programu našega podjetja (imamo tudi širok asortiment pretvorniških naprav

Z RAZSTAVE

Sodobna elektronika 1969

Tudi letos smo se namenili za tiste bralce Glasnika, ki niso imeli priložnosti obiskati letošnje razstave "Sodobna elektronika" na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani, opisati nekaj novosti s te prireditve in se ustaviti tudi pri udeležbi IMP.

Ta mednarodna razstava, ki je imela letos nad 60.000 obiskovalcev, je že stota specializirana razstava na Gospodarskem razstavišču. Med 250 razstavljalci iz 18 držav se je udeležilo tudi naše podjetje. Zanimivo je spomniti se, da se je prve elektronske razstave udeležilo le 22 razstavljalcev. V paviljonu "Jurček" je bila med drugim tudi posebna razstava o življenju in delu Nikole Tesle, organizirali pa so tudi več strokovnih posvetovanj in simpozijev.

Pomembnost te razprave in zanimanje za naše tržišče iz leta v leto naraščata. To je vidno tudi po vedno večji udeležbi inozemskih razstavljalcev, med katerimi so bile letos močno zastopane francoske firme. Te si zaradi zvišanja vrednosti nemške marke in padeča njihovega franka obetajo povečanje izvoza na naše tržišče. Vendar je že na prvi pogled možno ugotoviti, da bodo po kvaliteti in asortimentu težko kos velikim koncernom, kot so Siemens, Philips, RCA in drugi, ki so bili na letošnjem sejmu zelo močno zastopani.

Največja atrakcija domačih proizvajalcev televizorjev so bili barvni sprejemniki, katere so letos na Gospodarskem razstavišču prvič razstavljali. Po zagotovilih predstavnikov teh firm bodo sprejemniki na prodaj že konec tega leta po ceni okoli 7300 din. Zanimanje za barvne sprejemnike je precejšnje, kajti nekatera področja na Primorskem in Stajerskem že lahko sprejemajo barvne oddaje od naših sosedov Italijani in Avstrijci. Ob času

prvega poleta na Luno je bilo možno sprejemati barvne slike iz vesoljskega centra, in sicer celo redkim lastnikom barvnih sprejemnikov v ljubljanski kotlini. Torej: čeprav še ni uradno določeno, za kateri barvni televizijski sistem — ali za francoski SECAM ali za nemški PAL — se bo odločila naša država, je začetke barvne televizije pri nas že možno zaznati in verjetno se bo v bodoče vedno več kupcev odločilo za nakup barvnega sprejemnika. Nagel vzpon te "čudežne tehnike" pri nas je možno preokrovati za čas okrog pričetka naslednjih olimpijskih iger, ko so predvideni barvni prenosi iz Münchna.

Sedaj pa si oglejmo, kaj smo razstavljali mi na našem razstavnem prostoru. Od novih proizvodov bi omenili hišno govornilno napravo, imenovano domofon, ki je namenjena v blokih ali drugih hišah za govorne zveze med vhodnimi vrati in stanovanji. Nova je tudi naprava, ki omogoča prebivanje gostov v hotelskih sobah in poslušanje radijskih programov.

S področja svetlobno-klicnih naprav za bolnišnice je bila razstavljena nova izvedba, ki omogoča poslušanje glasbe. Dodano ima tudi priključnico za 220 V. Posebna "paša za oči" so bile raznobarvne signalne svetilke, ki se uporabljajo v svetlobno-klicnih napravah. Razstavljena je bila tudi nova portirska garnitura tipkal.

Od regulacijske in merne tehnike je bil razstavljen tranzistorijski regulator s krmilno napravo in izvajalnim organom ter zvezni in točkasti tranzistorizirani merilec nivoja kot novost s tega področja.

Razen standardnih vrst pretvorniških naprav je bil kot novost prikazan 25 W pretvornik, ki ima vgrajeno le eno elektrono, vse ostale stopnje pa tranzistorizirane, nadalje popolnoma tranzistorizirani 5 W pretvornik za UKV-področje ter miniaturni televizijski pretvornik.

Razstavljene novosti iz grupe skupinskih antenskih naprav so bile: skupinska antena z novo glavo, antenski tranzistorizirani ojačevalniki v nadomestni in podometni izvedbi ter širokopasovni antenski ojačevalniki za uporabo v manjših stavbah do 10 stanovanj. Poleg naštetih novosti je bil prikazan seveda tudi ostali proizvodni program tehnike skupinskih antenskih naprav.

Prvič pa smo letos razstavili komandni pult naprave za avtomatizacijo žag za razrezovanje lesa.

A. F.

DELO ORGANOV UPRAVLJANJA

Realizacija za 8 mesecev presega plan za 19,32 odstotka

Centralni delavski svet in Upravni odbor se v oktobru nista sestala. Konec septembra pa so se sestali vsi obratni delavski sveti, o njihovem delu pa v prejšnji številki Glasnika še ni bilo mogoče poročati.

Razpravljali pa so člani ODS po enotnem dnevnem redu o planu stroškov za leto 1969 in spremembi plana realizacije za leto 1969 ter o realizaciji plana proizvodnje in prodaje za avgust in skupno za preteklih osem mesecev v letu.

Podrobno poročilo o planiranih stroških za celotno podjetje in vsak obrat posebej je podal Aleksander Remec. S predlogi so se člani svetov strinjali in plan stroškov potrdili.

Obratnim delavskim svetom je bila prikazana tudi izvršitev plana realizacije in prodaje za avgust in skupno za preteklih osem mesecev. Realizacija za osem mesecev v povprečju za celotno podjetje presega planirane količine za 19,32 %. Letni plan prodaje je bil v osmih mesecih dosežen v višini 92,2 odstotka, kar pomeni, da je bil plan za osem mesecev presežen za 20 %. Ker realizacija presega s planom predvidene količine proizvodnje, bo morala komercialna služba z novimi pogodbami zagotoviti prevzem novih del vsaj za prve tri mesece prihodnjega leta.

Obratni delavski sveti so obravnavali tudi druge zadeve in sprejeli naslednje sklepe:

● OBRAT CKV LJUBLJANA

Delovni čas monterskih skupin na gradbiščih se mora uskladi z delovnim časom gradbenic, in se določi: od 7. do 15. ure s polurnim odmorom.

Petru Kocjanu, ki se je ponesrečil pri delu in postal invalid, je ODS odobril plačilo stroškov za tritedensko zdravljenje v zdravilišču.

● OBRAT CKV MARIBOR

Zaradi nujnih del, ki jih mora obrat zaključiti do konca leta, je v večjem obsegu potrebno nadurno delo. ODS je sklenil predlagati CDS, da izjemoma dovoli za čas od 1. oktobra do 31. decembra 1969 povzajanje dodatka na nadurno delo na 50 %.

ODS je ustanovil enoto civilne tehnične zaštite in specialno ekipo za tehnično reševanje službo, imenoval njene člane in določil organ za sestavo vojnega načrta.

Venčislava Černoga, šoferja obrata, ki je prevozil z avtomobilom TAM več kot 200.000 kilometrov brez generalnega popravila, je nagradil.

Za predsednika komisije za osnovna sredstva je imenoval ing. Romana Kučeka, ker je dosedanji predsednik odšel iz podjetja. V komisijo za delovna razmerja je imenoval še enega člana, in sicer ing. Vladimirja Novaka, v komisijo za osebne dohodke pa ing. Hinka Kovčaka.

Odobril je tudi nabavo pisarniške opreme.

● TOVARNA TRATA

Direktor tovarne Vlado Mazovec je opozoril ODS, da kooperanti ne izpolnjujejo v pogodbah določenih dobavnih rokov. Tudi kvaliteta njihovih proizvodov ni zadovoljiva. Zato je treba vse kooperante opozoriti na te pomanjkljivosti, ki proizvodnji obrata zelo škodujejo.

Nadalje je bilo ugotovljeno, da so dela pri rekonstrukciji upravne zgradbe v glavnem končana. Prihodnje leto pa na-

meravajo povečati in modernizirati tovarniške prostore. Skladišče obrata CKV se bo v kratkem preselilo drugam, v programu pa je tudi odkup novega poslopja za kleparsko delavnico. Tako bo obrat pridobil nove prostore za proizvodnjo.

Nadalje je ODS ugotovil, da rekonstrukcija livarne v Ivančni gorici napreduje uspešno. Za posebno vestno in pošteno delo pri postavitvi nove tehnološke opreme v livarno je ODS nekaterim delavcem nagradil.

ODS je sklenil, naj direktor razvojnemu službi na prihodnji seji poroča o delu te službe.

Za tehnične izboljšave v proizvodnji je bil nagrajen tovarniški Glavan.

● TOVARNA ELEKTRONAPRAV

ODS je sklenil, da se odprodajo nekatera osnovna sredstva, ker so tehnično zastarela in dotrajana. Instrumenti pa se podarijo TSS.

V skladišču je približno 16.000 ključavnic, ki ne ustrezajo. ODS je sklenil, da se ta material odpiše. Nekaj ključavnic pa je kompletirati in jih ponuditi v prodajo trgovinam. Če bo na ta način mogoče skleniti dogovor o prodaji večjega števila ključavnic, jih je treba kompletirati v celoti in prodati.

Sekretarja obrata se zadolži, da poišče drugega dobavitelja malice, ki bo pripravljen nuditi večjo izbiro in boljše kvaliteto po ugodnejših pogojih.

Sklep o terenskem dodatku in dnevnicih, ki je bil sprejet na 3. seji, se kot pravno neutemeljen razveljavlja.

Plan stroškov se sprejme, določene postavke pa je treba naknadno še razčleniti.

ODS je odobril in sprejel povišani plan realizacije.

Valeriju Ivančicu je ODS odobril plačilo stroškov zdravljenja v toplicah za 21 dni, hkrati pa 10 dni izrednega plačnega dopusta.

● PROJEKTIVNI BIRO

ODS je odobril nakup novih delovnih halj in imenoval komisijo 3 članov, ki naj preveri in revidira interne norme za izdelavo projektov ter ugotovi možnosti za znižanje notranjih režijskih stroškov.

● OBRAT ELEKTROMONTAŽA

ODS je nagradil šoferja Alojza Podlipnika za vestno delo in skrbno vzdrževanje avtomobila; prevozil je namreč 180.000 km brez večjih okvar in generalnega popravila.

Elektromonterju Janku Glaviču pa se terenski dodatek poviša na 35 din dnevno, ker opravlja delo v posebno težkih delovnih pogojih v Tovarni sode Lukavac.

G. K.

S PREDSTAVNIKI PODJETJA MONTER IZ ZAGREBA

Dvodnevni posvet o skupnem sodelovanju

Pohorje s čudovitimi jesenskimi barvami je bilo 15. in 16. oktobra gostitelj predstavnikov podjetij IMP iz Ljubljane in MONTER iz Zagreba. Dvodnevni posvet, ki se ga je s strani našega podjetja udeležilo devet, s strani podjetja MONTER pa sedem predstavnikov, je bil namenjen izmenjavi izkušenj in mišljenj o različnih problemih, ki se tičejo obeh, po dejavnostih zelo podobnih podjetij.

Problematika, ki je bila tema razpravljanj, se je nanašala predvsem na status organizacijskih enot, organizacijo poslovanja, samoupravne dogovore med podjetji posamezne panoge, finančno poslovanje ter skupno nastopanje na domačem in tujih tržiščih.

ZANIMIVO IZ TUJIH VIROV ODVEČNE SKRBI OŠKODO- VANJA NE BO

Ljubljanska Kreditna banka in hranilnica je objavila sporočilo za vse lastnike deviznih računov, da bo začela prihranke, naložene v nemških markah, voditi na posebnem deviznem računu v markah.

Ob nedavnih ukrepih vlada ZR Nemčije je namreč v javnosti nastalo določeno vznemirjenje, še zlasti pri tistih naših državljanjih, ki so začasno zaposleni v ZR Nemčiji in dobivajo prejemke v nemških markah.

V KBH imajo sedaj približno deset tisoč deviznih računov. Ker so doslej, tako kot Narodna banka, vodili devizne račune v dolarjih — ne glede na to, kakšne valute so bile vložene, je med vlagalci nastala zaskrbljenost, da bodo zaradi spremembe tečaja marke oškodovani.

Sedaj pa bodo pričeli zneske, vložene v markah, voditi na posebnih računih, s čimer bo onemogočeno kakršno koli oškodovanje.

Banka bo priznala vložene zneske v markah od leta 1966 dalje, seved. samo saldo, torej razlike med zneski v markah, ki so bili vloženi in med zneski, ki so bili med tem časom dvignjeni. Seveda takšno poslovanje ne bo uveljavljeno samo za obdobje od leta 1966 do danes, temveč tudi za prihodnost.

USTVARJATI MOČNE GOSPODARSKE ENOTE

V razpravi se je izoblikovalo mnenje, da je treba še nadalje krepiti tako moč obratov kot podjetja. Zato naj bi obrati v obeh podjetjih obdržali dosedanj status samostojnih organizacij združenega dela brez svojstva pravne osebe, ker ta oblika v največji meri zagotavlja doseganje omenjenega cilja. Posamezniki so v razpravi posebej omenili tudi nekatere negativne plati prevelike samostojnosti obratov, kot so lahko neurejen sistem norm in različni terenski dodatki, pa vse do neenakega izločanja ustvarjenih sredstev dohodka v poslovni sklad. Za omenjeno obliko statusa govori tudi dejstvo, da je namen družbe ustvarjati predvsem močne gospodarske enote,

ne pa šibkih in trhljivih gospodarskih celic. Novi statuti podjetij pa morajo seveda natanko določiti pravice posameznih organizacij združenega dela, ki vsekakor ne morejo biti majhne, ker bi ozek krog pravic odvrnil neposredne proizvajalce od tega, da še z večjo odgovornostjo izvršujejo svoje samoupravljaljske funkcije.

Dalje je bilo v razpravi ugotovljeno, da imata obe podjetji približno enake probleme v sami organizaciji poslovanja: le-ti se v največji meri pojavljajo na področju sinhronizacije delovanja posameznih obratov v prodajni in nabavni funkciji, velike težave pa nastajajo tudi zaradi neustreznosti urejenega sodelovanja med obrati in projektnim birojem.

VSE VEČJE UVELJAVLJANJE OBEH PODJETIJ

Izmenjavi podatkov o finančnem poslovanju, ki pričajo o vse večjem uveljavljanju obeh podjetij, je sledila razprava o skupnem sodelovanju na vseh področjih, zlasti pa na tistih, kjer lahko le obe podjetji skupaj dosežeta večje uspehe. Vendar je bilo poudarjeno, naj se to sodelovanje najprej kali na manjših stičnih točkah, ker bo tako ugotovljena obojestranska korist najboljši temelj za nadaljnje še pogumnejše stopnice v medsebojnem sodelovanju.

Predstavniki zagrebškega podjetja so nato razložili še vse prednosti, ki jih dajejo sklenjeni samoupravni dogovori med podjetji enakih dejavnosti, saj le-ti zagotavljajo poštenjšo konkurenco in bolj izenačene pogoje gospodarjenja. Predstavniki našega podjetja so potrdili pripravljenost vsestransko podpreti temu cilju

posvečene napore sindikata gradbenih delavcev Slovenije.

SESTANEK DOBRIH POSLOVNIH PRIJATELJEV

V zaključni besedi sta glavna direktorja obeh podjetij poudarila, da je bila izmenjava mnenj in pogledov na posamezna vprašanja zelo koristna, in predložila, naj bi se taki posveti še ponovili, pri čemer naj bi bila njih tematika podrobneje določena in že usmerjena v konkretnije zaključke. Udeleženci posveta so njun predlog pozdravili in ga še dopolnili: nekatera vprašanja naj bi obravnavali ločeno v manjših delovnih skupinah, druga, npr. organizacijska, pa v širšem krogu.

Prisrčni stiski rok ob slovesu so bili samo še potrditev dvodnevnega delovnega in iskrenega vzdušja, ki je dal posvetu videz sestanka dobrih poslovnih prijateljev. M. M.

USTANOVITEV SINDIKALNEGA ODBORA IMP

Vrsta neposrednih nalog

Ustanovni zbor predstavnikov vseh sindikalnih organizacij našega podjetja iz Ljubljane, Trate, Ivančne gorice, Maribora in Kopra za ustanovitev sindikalnega odbora IMP je bil v soboto, 27. septembra, udeležili pa so se ga predstavniki vseh izvršnih odborov in zastopniki organov delavskega samoupravljanja ter družbeno-političnih organizacij v podjetju.

Na zadnjem občnem zboru sindikalne organizacije v podjetju je bil namreč sprejet sklep, naj bi v podjetju ponovno ustanovili centralni organ sindikata, ki bi se imenoval sindikalna konferenca. Ta organ namreč Zveza sindikatov priporoča vsem večjim delovnim organizacijam. Glede na obsežno geografsko raztresenost našega podjetja, pa je bilo resno vprašanje, ali bi lahko tako številni organ res opravljal tiste funkcije, za

katere bi bil ustanovljen.

Po posvetovanjih je bil izoblikovan zaključek, da bi tak organ za naše podjetje ne bil funkcionalno primeren, zato pa naj bi ustanovili sindikalni odbor podjetja, v katerem bi delovali predstavniki vseh do sedaj obstoječih sindikalnih odborov, ki pa že od leta 1964 nimajo enotnega vodstva. Skladno s tem zaključkom so posamezni odbori predlagali v novi organ — sindikalni odbor IMP — naslednje predstavnike:

Ljubljana

Miro Dražumerič
Franc Florjančič
Helena Križaj
ing. Franc Kumšček
Janez Pettau

Trata

Ludvik Prušek
Jože Vrabčič

Maribor

ing. Roman Kučej
Ivan Lah

Koper

Dragica Jordan

Ivančna gorica

Jože Mravljaja

Pred sindikati je danes vrsta zahtevnih in zapletenih nalog, ki jim bodo lahko kos le enotne sindikalne organizacije. Zato stoji pred novo oblikovanim sindikalnim odborom precej neposrednih nalog, med katerimi naj omenimo zlasti sprejetje sindikalnih pravil, izdelavo delovnega programa, sodelovanje pri spremembah statuta podjetja ter izdelavo predlogov, ki se nanašajo na novi ustavni amandma XV in na terenski dodatek, ki naj bi enotno veljal za vsa montažna podjetja v Sloveniji. Prva naloga pa je seveda — izdelati akcijski program, saj brez natančno določene delokroga novega organa stvari ne bodo stekle in bo ostalo prizadevanje za skupni nastop — jalovo.

Ker je sodelovanje pri

spremembah samoupravnih aktov delovnih organizacij po splošnih ocenah najpomembnejša politična akcija sindikatov v letošnjem letu, je prav to delovanje hkrati tudi priložnost, da se sindikalna organizacija s svojim naprednim angažiranjem še močneje uveljavi v našem kolektivu. Zato je novi sindikalni odbor na svoji ustanovni seji razpravljal mnogo tudi o tem in zavzel določena stališča.

Končno je bilo tudi poudarjeno, da ostane vloga sindikatov posameznih obratov še naprej nespremenjena; le o zadevah, ki se tičejo celotnega podjetja, bo za naprej razpravljal sindikalni odbor, da bodo lahko formirana enotna stališča sindikalne organizacije v podjetju.

Za predsednika sindikalnega odbora podjetja je bil izvoljen Miro Dražumerič, in sicer za dobo šest mesecev, nato pa naj bi to funkcijo prevzel Janez Pettau.

ING. ANTON ZIMA, DIREKTOR LJUBLJANSKEGA OBRATA CKV, JE V NAŠEM RAZGOVORU POJIDARIL:

»IMAMO ČUDOVITE LJUDI, ČUVAJMO JIH...«

Ves teden je bilo treba čakati na razgovor z njim. Končno sva izkoristila priložnost pred pričetkom seje komisije za osebne dohodke. Med razgovorom se je pripravljaj na odhod v inozemstvo in podpisoval dnevno pošto. Nekdo naju je ponovno zmotil in iz telefonskega razgovora sem razbral:

»Ali je sedaj pri vas na Infekcijski kliniki dovolj toplo?«

Odgovor je bil pritrdilen, še več:

»Je, celo vroče je, ne samo toplo!«

Tak odgovor je inženirja spravil v dobro voljo in odšla sva v govorilnico...

Predstavljam vam direktorja obrata CKV Ljubljana ing. Antona Zima. Tudi on je Gorenjec, doma iz Hrušice pri Jesenicah. Tod je središče naše železarske industrije. Obdajajo pa ga na severu visoki vrhovi Karavank in na jugu planota Mežaklje. Prijetno alpsko podnebje, iglasti gozdovi in možnosti za prekrasne izlete v Karavanke in Julijske Alpe.

In ko je bil še mladenič, je ing. Zima prav tu živel, se učil in delal. Sin železničarja je, v šolo je hodil na Jesenice in v Kranj. Ker je družina živela v slabih gmočnih razmerah, je bil prisiljen opravljati tudi razna fizična dela na železnici, da si je prislužil sredstva za šolanje...

Dan pred pričetkom druge svetovne vojne so Nemci napadli vojaško postojanko ob karavanškem predoru kjer so prebivali tudi njegovi starši. Tisti dan je bil ing. Zima prestreljen skozi pljuča in začeli so se najhujši časi v njegovem življenju.

Zaradi sodelovanja v NOB so njegovo družino odpeljali v Begunje, od tod pa v taborišče pri Münchnu. Njegovo šolanje je bilo s tem za ves čas vojne prekinjeno. Po treh letih, in sicer prav na istoimenski dan, ko je bil prestreljen skozi pljuča, se je vrnil v domovino.

NAJSREČNEJŠI DAN DIPLOMA V ZEPU

Takoj po povratku je nadaljeval šolanje na gimnaziji in nato študij na Fakulteti za strojništvo. Trdi, da je bil najuspešnejši dan v njegovem življenju takrat, ko je prejel diplomu inženirja strojništva.

Pri Toplovodu se je zaposlil 1953 kot mlad inženir. Takrat je imel Toplovod samo enega inženirja, zato je moral orati ledino na področju montažne dejavnosti. Pravi, da je »drugo diplomu« opravil pri preizkušnem strokovnjaku Francu Cemernjaku, ki mu je bil glavna opora, živ in neposreden učitelj. Njemu dolguje zahvalo za marsikatero nesebično pomoč.

● Ko sva v razgovoru pregledala stanje v obratu, njegovo dejavnost, delovno silo, pa tudi uspehe in neuspehe, je ing. Zima povedal naslednje:

»Naša enota je nastala pravzaprav zaradi sprotnih

potreb, da IMP čimbolje ugotovi tehnično-inženirskim zahtevam investitorjev. Se le kasneje smo posamezne dejavnosti specializirali in razširili. Danes se strokovno ločimo — centralna kurjava in vodovod kot ena dejavnost in klima-naprave kot druga. Vse pa kaže, da bomo tudi vodovodno dejavnost posebej izločili. Zadnja leta se srečujemo še z novo panogo: regulacija avtomatike in tehnične meritve.

Spodbudno za nas je, da smo začeli z organizacijo proizvodnje polizdelkov in izdelkov klimatskih naprav, ki jih na tržišču ni dobili. Zato imamo v izgradnji moderno halo, v kateri bo v kratkem stekla proizvodnja.

»Sem drugo diplomu opravil pri tov. Cemernjaku«

DELOVNA MESTA ZASESTI S SPOSOBNIMI LJUDMI

● Zelel sem, da nas ing. Zima seznani z našimi ka-

»Spodbudno je, da smo začeli delati klimatske naprave«

dri kot bistvenim elementom dejavnosti. Ni odlašal z odgovorom:

»Razvoj našega obrata je hitrejši od vzgoje in možnosti za pridobitev novih tehničnih kadrov. Reči hočem, da si moramo strokovne moči vzgojiti sami, ta proces pa je počasnejši od vedno širšega in zahtevnejšega obsega novih nalog.

Pri tem je bistvo, da bi morala vsaka služba v obratu in podjetju samostojno in pravočasno opraviti svoje delo. V praksi pa opazamo, da temu ni tako. S tem dajem hkrati tudi odgovor na vprašanje, ali res oprav-

ljam tisto delo, ki bi ga moral kot direktor obrata. Nedoslednosti posameznih služb pri izvajanju nalog, nepromptna dobava materiala, prepozno sklenjene pogodbe in še drugi vplivi povzročajo, da se pretežno ukvarjam prav z izpolnjevanjem teh vrzeli, to pa mi vzame pretežno večino razpoložljivega delovnega časa.

● Povprašal sem ga, ali vidi na opisanem področju možnosti za izboljšanje. Po premisleku je dejal:

»Predvsem je treba vsako delovno mesto zasesti s strokovno močnimi in sposobnimi ljudmi. Vsak v

»Ali je sedaj pri vas dovolj toplo?«

podjetju bi se moral zavedati, da je IMP celovita in enotna skupnost, kljub temu da smo razporejeni v samostojne ekonomske enote. Izboljšati bi morali nadalje oblike nagrajevanja, še pred tem pa tudi delovno disciplino. Z zunanjimi vplivi, kot so pomanjkanje materiala, nedisciplinasti investitorjev in nestabilnost cen materiala, pa je seveda težje, ker nanje ne moremo vplivati in priznam da se to stanje iz leta v leto slabša.

DOMAČEGA TRŽIŠČA NE SMEMO ZANEMARITI

Zvedel sem tudi njegovo mnenje o zaposlovanju naših monterjev v tujini, pri čemer je predvsem poudaril, da na račun tujih tržišč ne smemo zanemariti domačega, temveč moramo biti vedno pripravljeni, da lahko poprimemo tam, kjer je delo in kjer so dani ustrezní pogoji.

● Ko sva v razgovoru obravnavala delo naših monterjev, je ing. Zima z očitnim zadovoljstvom na obrazu nanašal vrsto pohvalnih izjav o njih. Trdil je, da so zlasti nekateri med monterji resnično odlični:

»To so ljudje, ki se zavedajo, kakšne delovne naloge je podjetje prevzelo in so

»Ljudje se zavedajo pomebnosti delovnih nalog«

zato zlasti v kritičnih situacijah pripravljeni dati od sebe vse, kar zmorejo. Voljni so delati tudi v prostem času, če je treba tudi ponoči. Tukaj želim omeniti, da bi morale še bolj sodelovati z monterji prav naše tehnične službe, z njimi moramo biti v stalnem stiku in skupno z njimi odstranjevati vsakdanje probleme. Zadnji primer forsiranega dela na toplarniškem omrežju je te zahteve spet potrdil... Vidite, tudi investitorji nam priznavajo, da imamo čudovite ljudi. Čuvati jih moramo in jim dati podporo, pa sem prepričan, da bomo dosegli še boljše uspehe...

TUDI TAM GA NESTRPNO PRICA KUJEJO...

Zaslutil sem, da se direktorju že mudi in da mu zmanjkuje časa. Kljub temu sem ga zaprosil še za mnenje o sodelovanju med našimi ekonomskimi enotami. Z zadovoljstvom je poudaril, da so odnosi med nekaterimi ekonomskimi enotami naravnost odlični, sodelovanje tovariško in pomoč hitra. Pri tem je izrecno navedel Elektromontažo, Trato in Koper ter dodal:

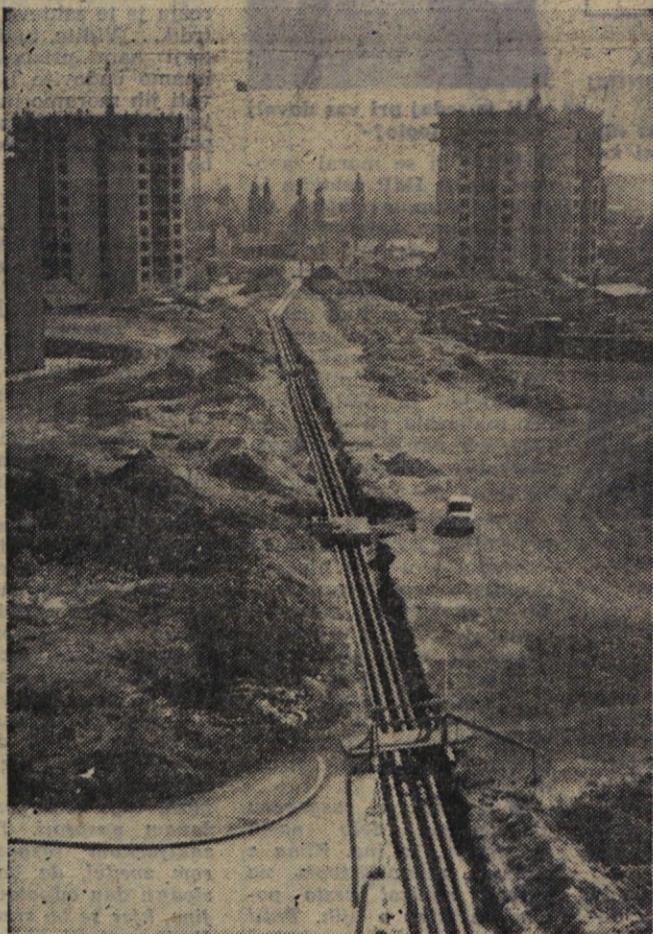
»Seveda pa je razumljivo, da se pri cenah storitev dostikrat kaj ustavi. Toda z dobro voljo in tovariškim razumevanjem tudi tukaj najdemo skupna stališča.

● Tajnica je zmotila našin razgovor in omenila, da so stranke, ki že dalj časa čakajo, skoraj nejevoljne. To je bil zanesljiv znak, da mora ing. Zima novim težavam nasproti. Tik pred zaključkom razgovora pa sem zvedel, da bo že naslednji dan odpotoval v tujino, kjer se bo srečal z našimi monterji, ki opravljajo večja zaključna montažna dela. In ob teh delih je ing. Zima zanje nepogrešljiv, zato so ga nestrpno pričakovali... S. Z.

NAŠI MONTERJI SO V REKORDNEM
ROKU IZVRŠILI NAROČILO
IZ LJUBLJANSKE TOPLARNE

Z nadčloveškimi napori za prijetno počutje Ljubljančanov

Zadnje dni septembra in prve dni oktobra smo v obratu CKV Ljubljana doživeli nekaj izjemnega. Delovne skupine vodilnih monterjev Franca Rusa, Antona Mlakarja, Ivana Marolta in Janeza Kolkalja so se nenadoma znašle pred izredno težko, navidezno celo nepremagljivo delovno preizkušnjo.

Del toplovodnega omrežja, s katerim bodo ogrevali tudi novi stolpnici v Savskem naselju v Ljubljani

Fotoreporterjeva kamera z umetniškim očesom. Foto: BORIS KOBAL

Za kaj je šlo?

Traso cevovodov na ljubljanskem toplarniškem omrežju je bilo treba pojačati in zaradi tega zamenjati obstoječe cevovode, ki so imeli premajhno propustnost ogrevanja. Rok je bil izredno kratek — delo pa je moralo biti pravočasno opravljeno...

Do zagate je prišlo predvsem iz dveh bistvenih vzrokov:

- v zamudi so bila gradbena dela na betonskih kanalih;

- spiralno varjene cevi premera 418×8 mm so bile dobavljene kar 4 mesece prepozno.

Grozil je resen zastoj pri ogrevanju širšega kroga oddaljenih toplarniške toplotne energije v Ljubljani. Vse je kazalo, da je že izgubljeno...

Glavni direktor Stanko Krumpak, direktor obrata CKV, ing. Anton Zima in šef montaže Anton Primo

pa so monterjem omenjenih naših delovnih skupin predložili izredno pomembnost te nujne akcije, ki je morala biti opravljena v roku, da ne bi prišlo do velike škode. Sklenjen je bil dogovor — in tudi izpolnjen, čeprav z nadčloveškimi napori.

Naše delovne skupine so 12 dni dobesedno nepretrgano opravljale dela pri zamenjavih cevi, varjenju in priključkih. Zlasti vsi priključki so morali biti gotovi v roku 48 ur, ker dalj časa Toplarna ni mogla čakati. V kritičnih trenutkih so priskočili na pomoč še štirje

varilci iz mariborskega obrata ob sodelovanju s montaže Marjana Barvina in vodilnega monterja Franca Stumbergerja.

Verjetnost, da bomo uspeli, je bila v začetku pravično enaka ničli. Toda po žrtvovalnosti in izredni delovni disciplini naših monterjev sta premostili tudi po splošnem mnenju nepremagljivo nalogo. Tudi vsa stvo investitorja — ljubljanske Toplarne — je bilo prav presenečeno nad pravočasno in kvalitetno opravljenim delom in uspehom, ki pomeni še eno delovno zmago naših monterjev.

V imenu investitorja glavnega direktorja Stanka Krumpaka, vodstva delovne skupnosti za ta uspeh čestitamo vsem monterjem, delavcem in vajencem, ki sodelovali pri tem zahtevnem delu in pripomogli na tako uspešnemu zaključku.

Med naj sodobnejše opremljene livarne

Rekonstrukcija livarne v Ivančni gorici, o kateri smo deloma v našem Glasniku že poročali, je bila zaključena 11. septembra, ko so spustili v pogon celotno novo tehnološko opremo. Zato lahko danes, ko prenovljena livarna našega podjetja v Ivančni gorici obratuje že dober mesec dni, povemo o tem dosežku nekaj več.

Ko smo se odločali za modernizacijo livarne, smo imeli pred očmi v glavnem tri najvažnejše smernice:

- povečanje kapacitet ob istem številu zaposlenih, hkrati pa znižanje proizvodnih stroškov oz. lastne cene,

- zboljšanje kvalitete ter možnost za razširitev proizvodnega programa, predvsem na področju zelo zahtevnih proizvodov, kjer se prodaja pamet in ne fizična sila,

- zboljšanje delovnih pogojev ter odpravo vseh zdravju škodljivih delovnih mest.

Prve dni obratovanja po prenovitvi smo imeli precejšnje težave, saj smo nekaj časa delali celo z manjšimi zmogljivostmi kot prej pri starem klasičnem načinu dela. Toda ko smo te napake, ki so bile predvsem subjektivnega značaja, odpravili, so se kapacitete iz dneva v dan večale. Danes proizvajamo na enem paru kaluparskih strojev že 30 do 35 kalupov na uro (prej 10 do 15), ko bomo v približno enem mesecu izpolnili še nekatere vrzeli, pa se bo to število povzpelo na 40 do 45, kar smo v elaboratu tudi predvidevali.

OBOGATITEV PROIZVODNEGA PROGRAMA

Prav gotovo je odveč poudarjati, kolikšen napredek je to in kakšna je njegova pomembnost za naše podjetje. Z novo tehnologijo, ki sloni na sodobnih delovnih postopkih, bo možno kontinuirano vzdrževati kvaliteto proizvodov na visoki tehnični ravni ter obogatiti proizvodni program z zelo zahtevnimi odlitki, s tem pa dosegati znatno boljše prodajne cene. Ob tem se nam odpirajo tudi velike možnosti za plasiranje proizvodov v izvoz, zlasti na konvertibilna tržišča.

Ureditev delovnih pogojev ter razbremenitev zaposlenih na zdravju škodljivih delovnih mestih je bila že vsa leta velika skrb vodstva livarne, vendar do sedaj tega stanja ni bilo mogoče bistveno izboljšati. To pa je uspešno opravljeno sedaj — z novo tehnološko opremo in mehanizacijo celotnega delovnega postopka od priprave peska preko pnevmatskega transporta in dvigal ter valjčnic

do mehaniziranega litja, avtomatskih dozirnih naprav in stresalne rešetke. Z novo odsesalno napravo smo uspeli izboljšati tudi ozračje, ker se sprti odpravljajo prah in škodljivi plini.

Opravljen rekonstrukcija pa ustvarja tudi višjo akumulacijo obrata, kar je prvi pogoj za nadaljnjo razširjeno reprodukcijo in za porast osebnih dohodkov. V Sloveniji je le deset livarn, ki so registrirane pri pristojnih organih, kajti samo te izpolnjujejo vse zahtevane pogoje za priznanje statusa livarne. Naša livarna je sedaj v tej družbi po svojih zmogljivostih med 5. in 6. mestom, glede na kvaliteto in tehnično opremljenost pa nam pripada še nekoliko boljše mesto, katerega nam vsi tudi priznavajo.

VELIK UGLED V LIVARSKI DEJAVNOSTI

Kaj pomeni za našo livarno takšna uvrstitev, je razvidno že iz prvih odobrenih količin za uvoz nekaterih deficitarnih surovin. Do nedavnega so namreč odobraval tak uvoz surovega železa in koks le zelo redkim livarnam v Sloveniji. Danes pa se mednje uvrščamo tudi mi in že prejemo prve kontingen-

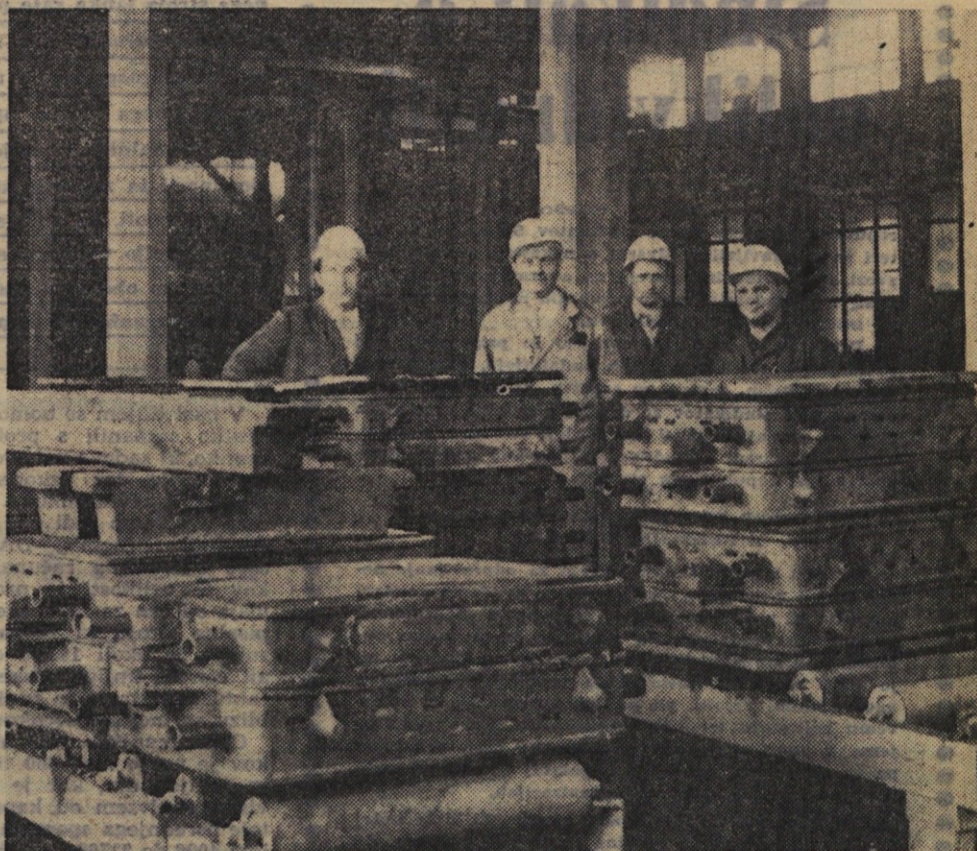
te primarnih surovin iz uvoza.

Pridobili smo si torej velik ugled v livarski dejavnosti, ki ga bo pa težko obdržati, še zlasti če bomo nad doseženimi uspehi počivali in prenehali skrbeti za nadaljnjo razširjeno reprodukcijo in zasledovanje

moderne tehnologije. Vse to pa nam bo mogoče samo, če bomo obstoječe zmogljivosti tako glede kakovosti kakor glede količine kar najbolj izkoriščali in skrbeli za napredek in stalno strokovno izpopolnjevanje ob vsestranski in predvsem tehnološki disciplini.

lavca je še posebno pomembna zaradi tega, ker v livarski proizvodnji odpade v strukturi cene le 30 % na material, vse ostalo pa na vloženo delo.

Rekonstruirano livarno si je 11. oktobra — točno en mesec po začetku obratovanja — ogledal tudi ko-

Nasmejani obrazi v rekonstruirani livarni Ivančna gorica

Nič več nošenja težkih kokil, najtežje napore opravlja žerjav

Z novimi kapacitetami bo znašala proizvodnja livarne v prihodnjem letu 2600 ton, leta 1971 pa že 3000 ton, seveda vse v eni izmeni. Letos bomo predvidoma proizvedli v serijski in individualni proizvodnji 2000 ton. Ob tem je zanimiva primerjava, da je naša stara livarna na Trati zmogla leta 1960 le 170 ton; seveda pa so bile tedaj potrebe znatno manjše in je livarna proizvajala izključno za potrebe svoje matične tovarne.

IZBRANA ODLOČITEV JE BILA PRAVILNA

Glede na doseženo tonazlo in finančno realizacijo se naša livarna uvršča med visokoproduktivne jugoslovanske livarne. Sedaj zaposluje 128 delavcev, njena letošnja realizacija bo 900 milijonov S-din, torej 7 milijonov S-din na enega zaposlenega delavca. V prihodnjem letu pa se bo realizacija povzpela na 1 milijardo S-din oz. 7,8 milijona S-din na zaposlenega delavca. Tako visoka realizacija na zaposlenega de-

legij našega podjetja. Po kratkih uvodnih besedah, s katerimi je tehnični direktor livarne obrazložil tehnološki proces, so se vsi prisotni, z glavnim direktorjem podjetja na čelu, zelo pohvalno izrazili o opravljenem delu ter izrekli delovnemu kolektivu livarne priznanje za doseženi uspeh. Bili so tudi enotnega mnenja, da je bila odločitev, ki smo jo izbrali, nujna; bili smo premajhni za nadaljnji obstoj, hkrati pa preveliki za opustitev te dejavnosti v podjetju.

Vso opremo je za rekonstrukcijo dobavilo po idejni zasnovi vodstva naše livarne podjetje GOSTOL iz Nove Gorice ter gre tudi temu podjetju priznanje za kakovost in pravočasno dobavo. Predvsem pa se delovni kolektiv ob tej priložnosti zahvaljuje za kvalitetno opravljeno delo tudi vodstvu in monterjem obratov Elektromontaža in CKV, Projektivnemu biroju ter montažni skupini iz livarne. V. M.

IZKORISTEK NOVEGA ELEKTRONSKEGA RAČUNALNIKA DATA 8 K V NAŠEM PODJETJU

Ustrezno razmerje med vlaganji in rezultati

Sindikati o nelikvidnosti

V Mariboru je bila 17. oktobra seja predsedstva republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije, na kateri so razpravljali predvsem o nekaterih problemih v zvezi s predvidenimi ukrepi za odpravljanje nelikvidnosti v gospodarstvu ter o predlogih za izdajo zakonov za intervencije v gospodarstvu.

Predsedstvo je hkrati sprejelo še priporočilo, naj se razprave o teh vprašanjih nadaljujejo, predvsem v večjih središčih, seveda po gradivu, ki so ga področne organizacije sindikatov že dobile, pripombe in stališča članstva pa naj se sproti posredujejo strokovni skupini, ki bo prav zaradi uskladije teh pripomb posebej imenovana pri republiškem svetu.

GRE PREDVSEM ZA UKREPE Z BLIŽNIMI REZULTATI

V zvezi s predvidenimi ukrepi za odpravljanje nelikvidnosti v gospodarstvu je bilo že uvodoma poudarjeno, da ni namen sindikatov obravnavati podrobnosti posameznih predpisov. Za sindikate je predvsem pomembna njihova ekonomska in družbena vsebina: ali je smer reševanja zastavljenih problemov skladna z ugotovljenimi vzroki, ali predpisi prispevajo k njihovega reševanju ter kakšne posledice lahko pričakujemo v zvezi s tem za gospodarsko rast, predvsem pa za ekonomski in družbeni položaj delavca v celoti in v posameznih delovnih organizacijah.

Trenutno gre za tiste možne ukrepe, ki bi že sedaj dali rezultate. Njihova vsebina je predvsem v tem, da prispevajo k ureditvi delovnih pogojev, ki morajo postati v samoupravnem tržnem gospodarstvu normalna in za vse obvezna. Na primer: delovna organizacija naj gospodari in živi samo s tistimi, kar si je sama pridela, ne pa s tujiimi sredstvi in na račun drugih; če slabo gospodari, pa naj tudi posledice nosi sama. Pomembna novost v teh predvidenih ukrepih je vsekakor to, da bodo upniki bolj zaščiteni, pa tudi povsem izenačeni: občina in druge družbeno-politične skupnosti ne bodo imele več privilegijev. Ob tem bo poudarjena poslovna in finančna disciplina, služba družbenega knjigovodstva pa bo dobila večje pristojnosti.

Med praktičnimi posledicami predvidenih ukrepov sindikati predvidevajo, da se bo obseg potrošnje zmanjšal za nepokriti del. Ob manj liberalni kreditni politiki bo treba več akumulacije uporabiti za lastna obratna sredstva, kar naj bi zmanjšalo sedanji tempo investiranja v osnovna sredstva. Izboljšal se bo položaj poslovno in finančno solidnih gospodarskih organizacij, ki bodo pred dobilniki bolj zaščitene, imele pa bodo tudi večje možnosti za najemanje kreditov. Na drugi strani pa se bo nedvomno zaostрил položaj pri tistih podjetjih, ki poslujejo z izgubo ali na robu rentabilnosti. Po podatkih, s katerimi sindikati razpolagajo, je v Sloveniji sedaj približno 100 takih podjetij z okoli 20 tisoč delavci.

PRIZADEVANJA V DVEH SMEREH

Nelikvidnosti ni mogoče odpravljati samo s sistemskimi izboljšavami, predpisi in ukrepi ekonomske politike. Poleg zunanjih vzrokov obstaja namreč del vzrokov za nelikvidnost tudi v ekonomsko nesmotnem ravnanju nekaterih delovnih organizacij. Zato morajo imeti — po mišljenju predsedstva RS — prizadevanja sindikatov sedaj dve smeri:

- prvič, usmeritev pobud in prizadevanj na reševanje tako imenovanih zunanjih vzrokov nelikvidnosti;
- drugič, usmeritev v dajanje pobude in podpore samoupravnim organom v delovnih organizacijah za odkrivanje vzrokov, na katere sami lahko vplivajo v lastni delovni organizaciji.

Iz smisla take usmeritve pa sledi za sindikate vrsta ukrepov, ki jih nameravajo tudi podvzeti.

V mehanizaciji in automatizaciji administrativnega poslovanja velja pravilo, da vsak stroj ustreza le določenemu namenu. Ob nabavi nekega računskega ali pisalnega stroja lahko zato pričakujemo pospešitev le določenih delovnih operacij, npr. seštevanja. Nakup knjigovodskega ali fakturirnega stroja nam poveča storilnost posameznega delovnega mesta, npr. fakturistke. Ob uvedbi manjšega računalnika v podjetju lahko pričakujemo že zvišanje storilnosti in znižanje stroškov poslovanja v vsej organizacijski enoti, za katero računalnik dela. Šele z nabavo in instalacijo velikega elektronskega sistema, ki omogoča integrirano obdelavo podatkov, pa lahko pričakujemo določilen organizacijski poseg v vse poslovne procese v podjetju.

V naslednjem se bomo na kratko seznanili s problematiko, ki zadeva nabavo in montiranje ter izkoristek manjših računalnikov, kamor uvrščamo tudi naš računalnik Siemag—DATA 8000 8 K. Cena računalnikov te velikosti je precej višja od cen za računske in pisalne stroje, ki se danes sučejo že okoli 10.000 din, ali cen za knjigovodske in fakturirne stroje, ki znašajo blizu sto novih tisočakov. Cena manjših računalnikov je nekeje med 400 tisoč in milijon din, kar je odvisno predvsem od kapacitete osrednjega spomina, ki ima 4096 do 32768 številčnih oz. 2048 do 16384 črkovnih mest spomina. Dodatni činitelj, ki vpliva na ceno, pa je fleksibilnost računalnika, to je možnost priključka do-

datnih enot, kot so čitalec kartic, luknjač traku itd. Naš računalnik DATA 8000 8 K ima 4096 besednih (byte) ali 8193 številčnih (digit) mest spomina ter možnosti za priključek več dodatnih enot.

SPRETNJI PRIJEMI PROIZVAJALCEV ZA PRIDOBITEV KUPCEV

Na trgu računalnikov si v zadnjem času prodajalci hudo konkurirajo. Zato je treba veliko previdnosti pri nakupu, še zlasti, ker se prodajalci poslužujejo nekaterih spretnih vendar docela dovoljenih prijemov za pri-

dobitev kupcev. Treba se je namreč zavedati, da poslavljani računalniki ali hardware (strokovni izraz za mehanske in elektronske dele stroja) ne morejo delati brez software (strokovni izraz za organizacijsko in programsko delo, ki je potrebno, da stroj oživi). Na trgu računalnikov se postavlja predvsem cena za hardware, kar pa nam ne zadostuje za realno kalkulacijo stroškov delovanja računalnika.

V ceni za hardware je včasih že vključena tudi velik del stroškov za software, mnogokrat pa je teh pomembnih dodatnih stro-

škov v ceni malo ali celo nič. Kupec mora pred nakupom natančno poizvedeti, kaj poleg hardware še dobi ob nakupu za svoj denar: brezplačno šolanje organizatorjev in programerjev, brezplačno uporabo pomožnih, kontrolnih in drugih programov, stalno sodelovanje strokovnjaka iz podjetja-proizvajalca ali podjetja-dobavitelja in podobno.

Ko temu software prištejemo še stroške dopolnilnega izobraževanja kadrov v podjetju samem, smo že »blizu« končne kalkulacije. Potrebno je namreč vkal-

Slaba stran napredka

kulirati »samo še« stroške obračev in tiskovin (z rizikom za morebitne dobave iz

inozemstva: sprememba carinskih obveznosti, sprememba deviznega tečaja),

stroške servisiranja (vključno stroške zaradi izgubljenih ur, ko stroj ne dela), stroške klimatskih naprav, če jih potrebujemo, stroške zavarovanja pred sunki v napetosti (nakup stabilizatorja ali podobne ustrezne naprave) in seveda še stroške za ostalo opremo (omare, zaboje itd.).

ASORTIMENT NIVOJSKIH STIKAL

Tako v ogrevalni tehniki oz. produkciji parnih kotlov kakor tudi v drugih panogah industrije za signalizacije in krmiljenje nivoja v zaprtih rezervoarjih zelo pogosto uporabljamo elektromehanska nivojska stikala na plavač, ki imajo izvedeno posluževanje indirektno prek permanentnega magneta. Poleg znanih elektronskih in pnevmatskih načinov krmiljenja nivoja je pri nivojskem stikalu s plavačem poudarek predvsem na relativno nizki ceni, uporabnosti pri visokih temperaturah ter enostavnosti delovanja in univerzalnosti uporabe z različnimi kombinacijami sestavnih delov.

Osnovni namen pri razvoju tega artikla je bil razširiti proizvodni program tovarne Trata na področju nivojskih stikal, doseči s tem novim izdelkom

evropsko raven glede tehnologije, kvalitete in cene ter tako omogočiti izdelavo in plasma v optimalnih serijah.

Rezultat tega razvojnega koncepta so bila v letošnjem letu razvita nivojska stikala, pri katerih so bila uporabljena najnovejša razvojna dognanja na tem področju.

V principu se ločijo izvedbe glede na namen uporabe v dve glavni skupini.

ZA UNIVERZALNO UPORABO

Prva skupina nivojskih stikal je namenjena za univerzalno uporabo kot regulator nivoja v zaprtih ali odprtih posodah, če je vgrajeno eno samo stikalo, z drugim dodatnim stikalom pa je možno doseči še signalizacijo oz. alarm zgornjega ali spodnjega nivoja. Sistematika gradnje teh stikal omogoča razne načine vgradnje. Za direktno vgradnjo na rezervoar so namenjene vse izvedbe, ki nimajo lastnega ohišja, in sicer v vodoravni ali navpični legi. Z raznimi podaljški plavača je možno stikalo prilagoditi katerikoli zahtevi glede načina vgradnje.

Osnovno ohišje stikala se prigrinja na rezervoar s pomočjo posebne prirobnice, ki je lahko izdelana za različne nazivne tlake oz. različne norme (JUS, DIN, ASA, BS). Vsi deli, ki so v dotiku z medijem, so izdelani iz kvalitetnega nerjavečega materiala, tako da je stikalo uporabno tudi v zahtevnejših primerih (npr. v kemični in prehrabeni industriji).

Za indirektno vgradnjo stikal s samostojnim ohišjem sta na razpolago dve inačici: v odlični izvedbi za NP 10/16 in v varjeni jekleni izvedbi za NP 25/40; ta izvedba ne more imeti podaljšanih vzvodov plavača in je lahko vgrajena samo v vodoravni legi.

Stikalo brez podaljšanega vzvoda plavača ima lahko preklapno diferenco ± 7 mm ali ± 65 mm. Ta pa se lahko s podaljšanimi vzvodi poveča v skrajnem primeru še na ± 80 mm.

Stikalo deluje na principu magnetnega prenosa preklapne sile za stikala in je zato stikalni del popolnoma ločen od medija, plavač pa ne more blokirati zaradi povečane trenja. Stikalo zmora največji preklapni tok 1 A in lahko prenaša pri izmeničnem toku 150 VA, pri istosmernem pa 100 W. Življenjska doba stikala je 10^6 preklapov. Stikalo je posebne izvedbe, ki deluje pod vplivom magnetnega polja krmilnega permanentnega magneta: nima nobenega vrtilivega mehanskega dela, kontakti pa so zaščiteni z inertnim plinom.

POSEBEJ ZA PARNE KOTLE

Druga skupina nivojskih stikal pa je uporabna posebej za parne kotle oziroma povsod tam, kjer se zahteva več električnih signalov v območju nihanja nivoja.

Ta stikala imajo v principu svoje lastno ohišje: prirobnici priključki, pri posebnih primerih pa je to ohišje lahko vgrajeno tudi direktno na parni kotel.

Stikala so zasnovana tako, da ustrezajo vsem zahtevam, ki se pojavljajo pri parnih kotlih. Sistematična vrsta izvedb teh stikal je izdelana za naslednje osnovne tehnične zahteve:

- hodi plavača: 40, 60, 100, 150, 250, 350 in 450 mm
- nazivni tlaki NP: 10/16 in 25/40
- minimalna preklapna diferena enega stikala oz. med dvema zaporednimi stikali je 10 mm.

Ohišje iz sive litine je namenjeno za NP 10/16 in za hode 40, 60 in 100 mm. Ohišja v varjeni jekleni izvedbi pa so uporabna za NP 10/16 pri hodih nad 100 mm in za NP 25/40 za vse hode. Vsi gibljivi deli, ki so v zvezi z medijem, so izdelani iz nerjavečega jekla. Stikalo deluje na principu magnetnega prenosa preklapnih sil s pomočjo permanentnih magnetov. V plinu zaščiteno magnetno stikalo je nameščeno v posebno konstruiranem ohišju, ki daje dve varianti delovanja stikala.

PO NAJSODOBNEJŠIH NAČELIH

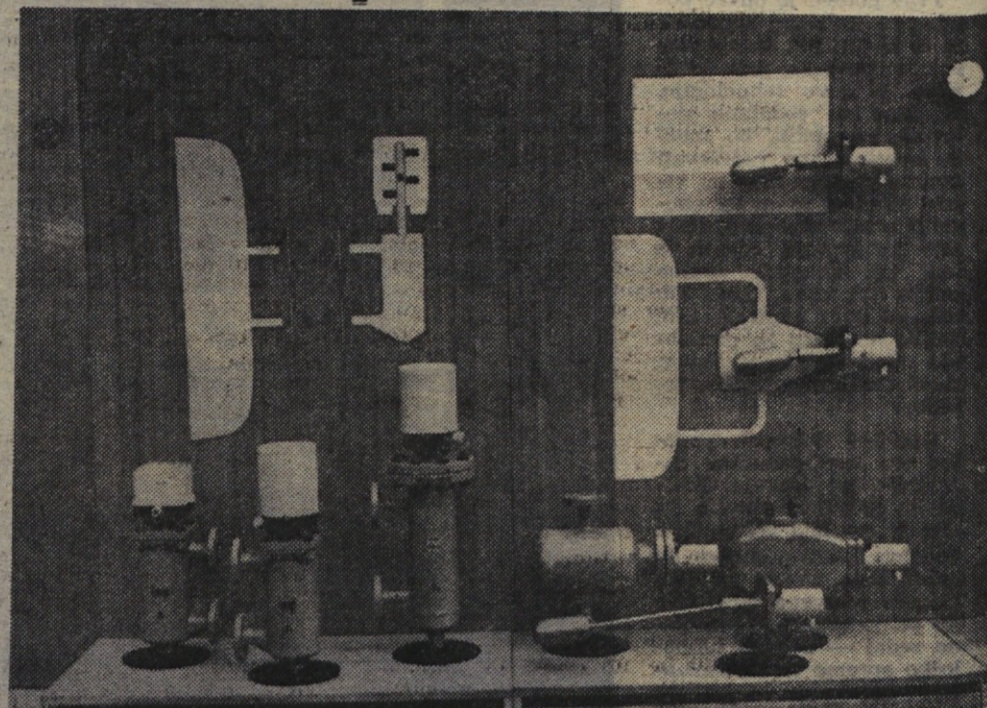
Stikala lahko opravljajo pri parnih kotlih naslednje funkcije:

- regulator nivoja,
- regulator nivoja in svetlobno opozorilo zgornjega ali spodnjega nivoja,
- regulator nivoja in svetlobno opozorilo ter alarm zgornjega ali spodnjega nivoja,
- varovalo kritičnega spodnjega nivoja.

Za dosego vseh teh zahtev je lahko v električnem delu vgrajenih sedem stikal. Z različnimi električnimi povezavami stikal lahko dosežemo vse funkcije, ki so značilne za parne kotle.

Nivojska stikala so konstruirana po najsoodobnejših načelih in so grajena iz kvalitetnega materiala in kvalitetnih funkcijskih elementov. Zaradi tega je treba nekatere elemente, ki jih na domačem trgu ni, uvoziti. Od skupne vrednosti stikala pa odpade le ca. 10% na uvožene dele.

A. S.

Prikaz sistematike in uporabe novih nivojskih stikal

M. M.

NEVARNOST, KI JI BOMO TUDI LETOS KOS LE Z DISCIPLINO

GRIPA GROZI — UDELEŽIMO SE PREVENTIVNIH CEPLJENJ

Jesen je tu in zopet prihajamo v obdobje, ki je naklonjeno prehladnim obolenjem, predvsem gripi ali influenci. Marsikdo se vpraša, zakaj prav gripi posvečamo toliko pozornosti, da o njej največ pišemo, jo »reklamiramo« kot nevarno obolenje ter izvajamo preventivne akcije v smislu pri nas skoraj obveznih cepljenj, ki so jih odobraval samoupravni organi podjetja.

Znano je že, da je gripa nalezljivo virusno obolenje, ki lahko nastopa posamično ali pa v epidemijah. Ker se zelo lahko prenaša — pri kašljanju s kapljično infekcijo — in ker je obdobje od okužitve do izbruha bolezenskih znakov zelo kratko (1—3 dni), se obolenje z izredno naglico širi med ljudmi, ki delajo v strnjjenih skupinah, ter neredko v tednu dni dodobra okrne število zaposlenih.

GRIPA OSLABI CELOTEN ORGANIZEM IN ODPRE VRATA DRUGIM BOLEZNIM

Splošno, vendar na žalost zmotno mišljenje je, da gripa ni hudo nevarno obolenje, saj kratkotrajna vročina, glavoboli in prehlad pri večini primerov v nekaj dnevih minejo; nekoliko smo še utrjeni, pa si nato ob čajih, vitaminih in domači negi opomoremo. In vendar ni tako, gripa oslabi ves organizem ter neredko odpre vrata drugim bakterijam, ki nato nadaljujejo svoje uničevalno delo. Najpogostejša obolenja, ki se navežejo na gripozno stanje, so pljučnica in vnetje obnosnih votlin, včasih celo tuberkuloza. Velikokrat tudi navadna gripa vodi v smrt. V letih 1918 do 1922 je v svetu po nepopolnih statističnih podatkih umrlo zaradi gripe okoli 20 milijonov ljudi!

Bakteriologi so do danes že ugotovili 2 različna tipa virusa, ki povzročata obolenje, ter so ju označili kot virusa influence tipa A in B. Vsak od teh virusov pa

lahko nastopa v različnih sojih, kiso sposobni povzročiti nove oblike gripoznih obolenj.

Te ugotovitve danes s pridom izkoriščamo pri izdelavi cepiv proti gripi. Oslabljeni in razredčeni viruse namreč razpršimo v nosno sluznico človeka, ki nato prične graditi lastno odpornost proti vnešenemu virusu. Po 2—3-kratnem cepljenju dosežemo umetno odpornost proti influenci. Ta odpornost pa traja na žalost samo 6 mesecev. Zato cepljenje vsako leto obnavljamo.

Na umetno vnešen, čeprav prej oslavljen virus organizem večkrat zelo burno reagira. Poviša se telesna temperatura, pojavijo se lažji glavoboli in drugi prehladni znaki, ki so zelo podobni influenčnemu obolenju. Ti pojavi običajno že drugi dan prenehajo in cepljenje se čez 10—14 dni zopet ponovi. Da bi se čim bolj izognili omenjenim hujšim komplikacijam, cepljenje odsvetujemo:

- astmatikom,
- ljudem z močno preobčutljivostjo (alergijo),
- bolnikom s pljučno TBC,
- pri vnetju obnosnih votlin,
- nosečnicam.

Zavedamo se, da že manjše in razmeroma redke komplikacije naredijo velik preplah med ljudmi, ki nato odklonijo ponovno cepljenje ali pa celo vplivajo še na druge sodelavce, da odstopijo. Rad bi poudaril, da manjša temperatura,

Z lanskega cepljenja

glavobol in prehladni znaki drugi dan po cepljenju samo kažejo na to, da si bo

organizem ustvaril solidno obrambo proti virusu influence ter da je treba s

ponovim cepljenjem to odpornost še utrditi. Statistika obolezlosti zaradi gripe v našem podjetju dokazuje, da v zadnjih letih epidemije ni bilo zaznati in da najpogostejše obolevajo za gripo ljudje, ki niso bili cepljeni ali pa so prejeli cepico samo enkrat (namesto trikrat).

BOLNIK NE SODI NA DELOVNO MESTO!

Obravnavati moramo še vprašanje, kako naj ukrepamo, ko naletimo na bolnika, ki hoče — čeprav bolan — še dalje delati. Stališče vodstvenega delavca naj bo odločno odklonilno! Vsak bolnik sodi k zdravniku in v posteljo. Ne pozabimo na posledice influence in na to, da je nalezljiva bolezen. Vsako uro bolnik okuži nove sodelavce in verjetnost množične okužbe z vsakim novim bolnikom narašča. Počitek, zdravlila in domača oskrba z bogato vitaminsko prehrano ter izolacijo bolnika običajno že v nekaj dneh premagajo bolezen.

Zelim, naj bi ta članek razložil nejasnosti in nepotrebne dvome, ki se pojavljajo ob preventivni akciji cepljenja proti gripi in upam, da je s tem dosegel svoj namen: opozoriti vse člane naše delovne skupnosti, da je čim številnejša udeležba pri cepljenjih v skupnem interesu vseh in vsakega posameznika.

B. S.

(Tuje) misli

Zavist je najboljši dokaz, koliko ljudi na svetu je nesrečnih.

Dolžnost je tisto, kar mnogi pričakujejo samo od drugih.

Užaljeni so vedno tisti, ki nimajo prav.

G. B. Shaw je trdil, da ga gostje vedno razvesele: če ga ne razveseli njihov prihod, je pa prav gotovo vesel takrat, ko odidejo.

Ko pridete v osemdeseto leto starosti, so vam vsi vrstniki prijatelji in zavezniki.

Za žensko je najbolj pametno, da se poroči z vojakom, saj zna ta kuhati, pospravljati posteljo in šivati, predvsem pa je navajen ubogati.

Že Demosten v stari Grčiji je dvomil, ali so zakoni sploh potrebni, češ saj jih pošteni ne potrebujejo, nepoštenih pa tako ali tako ne potrebajo.

Slavni vojskovodja Karel V. je smatral, da je najboljši vladar tisti, ki vlada z železno roko v baržunasti rokavici.

Ni dolgočasnih tem, so samo dolgočasni pisci.

Ce bi vsi to vedeli, bi bilo tudi prispevkov za Glasnik mnogo več...

Razburjen človek odpre usta in zapre oči.

Jezik je izmed vseh organov, s katerimi je priroda obdarila človeka, najnevarnejši; lahko ga namreč uniči, če ga nepazljivo uporablja.

Po navadi zamerimo drugim prav tisto, kar drugi zamerijo nam.

Pravijo, da je za tiste, ki hoče vladati ljudem, bolje, da izkoristi raje njihove slabosti kot pa vrline.

IMP Glasnik izdaja delovna skupnost IMP — Industrijskega montažnega podjetja, Ljubljana. Izhaja mesečno v 2500 izvodih. Uredništvo in uprava, Ljubljana, Titova 31. Oreja uredniški odbor. Glavni urednik Edvin Stepančič, odgovorni urednik Aleksander Perdan. Tisk in klišefi: Tiskarna Ljudska pravica v Ljubljani

MARIBORČANI NA OKTOBRSKEM
IZLETU

V Avstriji in Italiji

Sindikalni odbor mariborskega obrata je sklenil, da izkoristi lepe oktobrske dneve za jesenski kolektivni izlet. Predlogov je bilo več, in sicer Plitvička jezera, Dunaj, Blatno jezero in Trbiž. Osvojen je bil zadnji predlog: krožna pot Dravograd—Celovec—Trbiž—Kranjska gora—Maribor. Datum izleta je bil določen za nedeljo, 5. oktobra, z odhodom ob 5. uri zjutraj.

Ob uri, predvideni za odhod, je bilo z obrazov razbrati skrb, kako bo potekalo potovanje in kakšno bo na poti vreme. Toda dva udobna mercedesova avtobusa sta takoj dala vedeti, da bo potovanje udobno.

Že kmalu po odhodu je po avtobusu krožila steklenica — pravijo, da za »korajžo« pred prvim mejnim prehodom. Formalnosti na carini so bile kmalu mimo in že sta avtobusa nadaljevala pot v megleno koroško jutro.

Prvi pristanek je bil v turističnem kraju Pörschach v Avstriji. Sicer lepo urejena okolica je bila še pusta, zaradi megle in dokaj zgodnje nedeljske ure.

Po kratkem postanku smo nadaljevali proti Celovcu in Beljaku. Sele tam sta nas dočakala vedro nebo in tople sonce, s tem pa se je vidno zboljšalo tudi razpoloženje.

Cas je hitro mineval in že smo pasirali mejni prehod Megvarje med Avstrijo in Italijo. V Trbiž — najbolj oddaljeni cilj našega potovanja — smo prispeli ob 10. uri. Nato je sledila invazija na trgovine in vsem znano tržnico, kjer je vsak skušal pokazati vse svoje trgovske sposobnosti pri pogajanju za najugodnejšo ceno. Mnogi pa so zelo kmalu prišli do spoznanja, da je blaga preveč — denarja pa premalo...

Sledil je najtežji del potovanja, in sicer prehod mimo carine pri Ratečah. Po kratkem carinskem obhodu smo bili rešeni vseh skrbi. Pesem in dobra volja sta

zopet prevladovali v avtobusu, saj nas je Gorenjska pričakovala s čudovitim sončnim popoldnevom.

Po kosilu v hotelu »Razor« v Kranjski gori smo nadaljevali pot proti domu prek Jesenic in Kranja. Potovanje do Maribora je potekalo veselo, kar je dokaz, da je izlet uspel.

Na koncu bi še pripomnil, da smo na izlet povabili tudi vse upokojene članke našega kolektiva in vдове umrlih članov, ki se pa žal izleta niso mogle udeležiti. Posebno veseli izleta pa so bili naši upokojenci, ki so se po dolgem času zopet srečali s svojimi sodelavci in z njimi obujali spomine na pretekle dni, polne dela in uspehov.

Razšli smo se s prijetnimi spomini in željo, da bi se v kratkem zopet sešli na podobnem izletu.

R. K.

BODICE

Delo ali del

Jezikovni spodrsaljci in spregledavščine tudi v izdelkih za naš Glasnik niso nobena redkost. Včasih pa je kakšna tuja smola za pazljivega bralca še posebna poslastica.

Tako je v prvem letu izhajanja Glasnika nekdo pisal v članku tudi o svojem »predstojećem delu«.

Mislil je seveda na delo, ki ga čaka.

Zlobneži pa so ga še dolgo za tem spraševali, na kateri svoj »del« je mislil...

Avdicija

Na razglas prostega delovnega mesta strojepiske se je pri šefu splošne službe obrata zglasila tudi tovarišica, ki je na vprašanje, zakaj namerava zamenjati službo, odgovorila:

— Zaradi pogostih glavobolov po tipkanju.

— Ja, potem vas bo pa tudi pri nas glava bolela, saj boste tudi tu tipkali.

— Napačno ste me razumeli, saj glava ni bolela mene, ampak moje-ga šefa...

Poenostavitev

Dva vodilna delavca sta se z avtom vračala z uspešne poslovne poti. Zato sta se za dalj časa ustavila v gostilni, na prvem naslednjem ovinku pa ju je skupaj odneslo pred svetega Petra v nebesa.

»Odkar je pri vas taka nelikvidnost,« je pojas-

nil sveti Peter, »smo uvedli pri nas novost, in sicer za vsak »kiks« v službi en vbodljaj z iglo.«

»Jaz sem ga petkrat polomil,« je takoj priznal eden izmed vodilnih.

Iti je moral v posebno sobo, kjer so ga petkrat zbadli. Ko se je vrnil, je vprašal, kje je njegov kolega, in dobil odgovor:

»Ja, tega smo pa kar v šivalni stroj vtaknili.«

Vračilo

Na poslovanje nekaterih podjetij, ki se po

Kršitve
in postopki

— Po vsem tem, kar vidim, skoraj ne morem verjeti, da je v našem podjetju tako malo disciplinskih kršitev.

— Saj kršitev ni tako malo, redki so le disciplinski postopki...!

Ukazovalni
kolegij

V teku je izdelava novega statuta podjetja, v razpravljanih pa je posebno važno vprašanje, kako se bodo imenovali in kakšne pristojnosti bodo imeli novi

NA MALICI

ŽE VESTA...?
NO, SAJ NISEM NOBENA
KLEPETALJA; NAVSEZADNJE JE LE
TREBA POSKRBE TI ZA VSESTRANSKO
INFORMIRANJE KOLEKTIVA...

navadi slabo konča, spominja tudi tale pogovor med dvema prijatelje-ma:

— Posodi mi deset tisoč dinarjev!

— Saj mi še tistih pet tisoč nisi vrnil, ki sem ti jih prejšnji teden posodil.

— O, tiste ti bom pa vrnil takoj, čim mi daš teh deset tisoč...

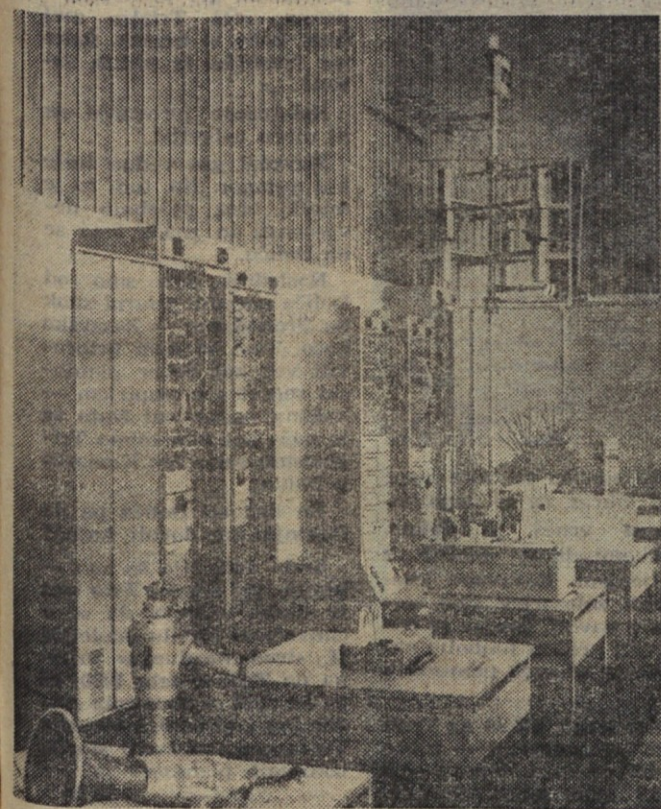
samoupravni organi v podjetju.

Pa je nekdo naivno povprašal, kakšen organ je kolegij, in dobil odgovor:

— Kolegij je posvetovalni organ glavnega direktorja.

— Ah, tako, tako, posvetovalni torej; moj kolegij doma pa je ukazovalni in to bom moral kar najhitreje spremeniti...

Med številnimi profesionalnimi napravami smo na sejmu elektronike v Ljubljani razstavili tudi komplet pretvorniških anten (na sliki v ozadju)

Z NAŠEGA I. »TRADICIONALNEGA« VZPONA NA TRIGLAV

GORA PREMAGANA — VRH OSVOJEN!

Ni dvoma — v duši vsakega planinca ostanejo za vedno spomini na prehojene poti, na katerih se čuje iz nepopisne tišine udarec cepina ob kamen, divje žuborenje smaragdno zelene vode, ki se izgublja v žlebu ledenika in hiti dalje mimo rododendrona v dolino. Zastane mu dih, ko se spomni na razcefrane oblake, ki se podijo okrog previsov, kjer se iznena-
da prikaže temna modrina nebesnega svoda...

Tega ne pozabi nihče — nikdar!

Prijav v tovarni Trata za napovedani izlet je bilo toliko, da je imela sindikalna podružnica resne pomisleke, kako bo s prevozom. Mnogo junakov iz pisarn, ki so se prej tako vneto informirali o vseh tehnoloških in operativnih podrobnostih, še celo o pripravi nahrbtnika, je skrillo glave pod okno, da jih ne bi videli, ko smo se z avtobusom nekaj pred 14. uro odpeljali izpred tovarne. Zaslišala se je pesem, ko se je proti Kranju razgrnila v vsej svoji lepoti naša Gorenjska...

Se malo z Rudnega polja in odpre se pogled na Konjsko planino. Kratak postanek ob studencu. Jasno popoldne pripomore knajpanju — kako imenito. Tone pravi:

»Tako dobre kave pa se nisem nikdar pil!...«

Iz njegove termoyke pa diši »divka«.

POZABljena UTRUJENOST

Vzpenjamo se dalje na greben, od koder se razbóhoti pogled na Bohinjsko jezero. Slavko se ustavi tako hitro, da ga daljnogled in foto kresneta po zaraščenih prsih. Poglej ti to, reče bratu, ki prisopihá z vso prtjlago za njim. To je dobro, si mislim, da imajo nekateri tako krepke in potrpežljive nosače.

Višina je približno 2000 metrov, kmalu smo pri Vodnikovih kočih. Mirotova večšina je pripomogla, da so nam tako hitro postregli s čajem. Prvikrat smo tudi slišali, kako lep glas ima naša Alenka. Smrčanja in topóvskih salv ponoči ni bilo ne konca ne kraja. Janez je hodil okno odpirat — France pa zapirat. Zjutraj pa smo ugotovili, da je bilo okno brez šip.

Poplačani napori
in nepočin
spomin
ob Aljaževem
stolpu

Nič zaspanih obrazov — le smeh. Vrhovi so tičali v gosti megli, ko smo se razvrstili po markirani poti, ki vodi na Kredarico. Megla je izginila in utrujenost prejšnjega dne je bila poplačana. Spodaj morje, zgoraj kraljestvo vrhov. Ze smo pri snežni strmini tik pod Kredarico. Treba je paziti na stopinjo. Naklon strmine je tak, da skoraj v naravni stoječi drži z roko primeš za sneg.

NEVARNI INTERMEZZO

Počasi se pomikamo drug za drugim. Tišina — gluha tišina. Krik naš zdrzne, da obstanemo. Na nasprotni strani drsi po snegu tovarišica iz druge skupine.

»Roke in noge narazen!« zavpije Robert, »da je večje trenje!«

Spodaj se je ustavila kakor na smučarski skakalnici. Raztrgane nogavice in

vetrovka ter nekaj prask, dobro da ni bilo hujšega.

Kredarica — 2525 m, najvišja gorska postojanka v Sloveniji. Vsak planinec s ponosom vstopi v to gorsko zavetišče. V njem se počutiš varnega in domačega. Govori se le o vremenu in smereh vseh mogočih tur. Narodnost tu ne pomeni ničesar. Kaj stori višina, vidiš tukaj, veljajo samo gorski zakoni, ki jih terjá narava, katero moraš spoštovati, saj ti nudi vse, kar ima. Nudi ti to, kar dnevno potrebuješ na delovnem mestu: odločnost, smelost, voljo, povečuje in utrjuje tovarništvo in kar je najvažnejše — krepi zdravje.

Naprej v sam masiv Triglav! Takoj ob vstopu v steno je dejal Nande:

»Povsod je za stopiti in za prijeti. Se bo kdo navezal?«

ki so se podali tako visoko prvič v življenju.

SPLOŠNO PIROVANJE OB STOLPU

Nande si je kakor na pepelnico sredo potresel po sivi glavi namesto pepela sneg, da ga hladi do vrha grebena. Ivan je menjal kape, Tone ga je malo srknil, njegova ženička pa je plaho pogledala po steni navzgor. Prvi klini — prve jeklene vrvi — čvrsti prijemi — varne stopinje — korak za korakom po stenah navzgor, skoraj mrzlično, a kljub temu umerjeno, da ne bi kdo sprožil kamna na spodnjega sosedu.

Aljažev stolp! Prva etapa je za nami. Davna in nedavna želja je izpolnjena. Gora je premagana — vrh osvojen! Tisto pravo navdušenje spoznaš le v razbeljenih obrazih, kajti razgled ni mogel nuditi lepše panorame in planinske opojnosti. Foto-aparati so zaškrtali. Pri štopiljki in knjigi je nastal rep in iz presušenih grl je zadonela pesem: »Oj, Triglav moj dom, kako si krasan, kako me izvihljaš iz nizkih ravnan!...«

Splošnemu pirovanju se ni nihče ustavljal.

Navzdol gre vedno težje kot navzgor. No, tudi to je minilo brez posebnih nevspečnosti in znašli smo se na Doliču.

Naslednji dan smo od Doliča naredili triurni skok na Prehodavce — Zasavsko kočjo. Tam so nam pripravili več kot dober planinski regat s krompirjem — kakšna poslastica! Nato se je naša pot vila mimo Triglavskih jezer čez Komarčo v Bohinj.

En dan od Doliča pa do Bohinja: kar dovolj, kajne?

Toda doživetja so eno — branje pa drugo. Zato vas že danes vabimo, da se v čimvečjem številu udeležite II. »tradicionalnega« vzpona na Triglav leta 1970, ki ga bo spet organizirala sindikalna podružnica tovarne Trata pod vodstvom starih, izkušenih planincev.

I. R.